

#NEZAPOSLENOST 3,8 %, RAST 4 %

Nacionalno-konzervativna stranka premijera Viktora Orbana vodi na mađarskim parlamentarnim izborima održanim u nedjelju, pokazuju prvi djelomični službeni podatci koje je objavio Državni izborni ured (NVI).

Orban će, po svemu sudeći, i po treći put biti premijer s uvjerljivom dvotrećinskom većinom u parlamentu.

Fidesz premijera Orbana koji se kandidirao za treći uzastopni mandat, dobiva 49,15 posto glasova nakon prebrojavanja 64 posto glasačkih listića, dodaje NVI. Izbore je obilježila izlaznost od 68,80 posto, veća nego na trima prethodnim izborima.

Potvrdi li se, ovaj će rezultat označiti napredovanje Fidesza i njegovih saveznika kršćanskih demokrata koji su na prošlim izborima 2014. dobili ukupno 45 posto. Takav bi rezultat omogućio Orbanu da još jednom dobije dvotrećinsku većinu u parlamentu, kao i 2010. i 2014.

Stranka krajnje desnice Jobbik dobiva 20,14 posto, ispred lijeve liste MSZP-P (11,85 posto) i zelenih LMP (6,51 posto), pokazuju prvi nepotpuni rezultati.

Konačan službeni rezultat znat će se do kraja tjedna, nakon prebrojavanja stotina tisuća listića birača iz dijaspe i iseljeničtva.

Mađarski izborni sustav kombinira natpolovičnu većinu po izbornim jedinicama i proporcionalni sustav, što je prvi put primijenjeno 2014. i, tvrde analitičari, daje prednost stranci Fidesz koja je na vlasti.

Tko je Viktor Orban - autokrat ili nacionalni junak?

Viktor Orban, za jedne autokrat, za druge nacionalni junak, pobjednik je nedjeljnih parlamentarnih izbora u Mađarskoj koju je stubokom promijenio.

Pedesetčetverogodišnji premijer na odlasku koji je dvanaest godina bio na vlasti u Mađarskoj i čija stranka uvjerljivo vodi nakon prebrojavanja 81 posto glasova na parlamentarnim izborima održanim u nedjelju, opstaje ne političkoj pozornici te nekad komunističke zemlje unatoč kritici mnogih europskih partnera.

Orbana, koji je kao mladić bio liberal a danas je uzor tvrde desnice u Europi i preko Atlantika, Steve Bannon, bivši savjetnik američkog predsjednika Donalda Trumpa nazvao je nedavno "junakom" u razgovoru za New York Times.

Za njega se pročulo kada je u lipnju 1989. kao dvadesetšestogodišnjak uputio izazov komunističkom režimu u Budimpešti u vatrenom govoru za slobodu, odajući počast žrtvama ustanka 1956.

Godinu dana ranije sudjelovao je u osnivanju Saveza mladih demokrata (Fidesz) i nakon toga postaje simbol mađarskih težnja za oslobađanje od totalitarizma i prihvaćanja zapadnih

vrijednosti.

G. 1998. postaje premijer, ali četiri godine poslije mora otići s vlasti nakon tijesnog poraza od Socijalističke stranke, sljednice bivših komunista, premda su ga smatrali favoritom.

Nakon povratka na vlast 2010., kada su zemlju snažno uzdrmali gospodarska kriza i skandali povezni s prethodnom vladom liberalne ljevice, počinje učvršćivati utjecaj stranke na sve ustanove u zemlji u ime spašavanja "mađarske nacije".

Na izborima 2010. uvjerljivo pobjeđuje i uspostavlja blisku suradnju s ruskim predsjednikom Vladimirom Putinom. Prvi je europski čelnik koji je primio Putina nakon pripojenja Krima.

Kritike Europske unije i Sjedinjenih Država zbog narušavanja ravnoteže vlasti i odbijanja prihvata izbjeglica tek su neznatno utjecale na njegovu politiku.

No za razliku od njemačke kancelarke Angele Merkel koju je migrantska kriza 2015. oslabila, on misli da mu je politika koju je tada provodio, napose izgradnja ograde od bodljikave žice duge stotine kilometara kako bi spriječio ulazak izbjeglica u zemlju, donijela naklonost birača.

Nakon toga ulazi u sukob s milijarderom Georgeom Sorosem, američkim židovom koji ga je nekoć stipendirao, optužujući ga da financiranjem brojnih nevladinih organizacija za građanska prava u Europi želi preplaviti Europu migrantima.

Mađarski neprijatelji "ne vjeruju u rad, već spekuliraju novcem. Oni nemaju domovine i misle da je čitav svijet njihov", rekao je u kampanji.

Birači su mu zahvalni zbog veoma niske nezaposlenosti (3,8 posto) i dinamičnog rasta (4 posto u 2017.).

Podijeljena oporba nije znala iskoristiti očito nezadovoljstvo dijela birača zbog navodnog klijentelizma i korumpiranosti u vlasti.

Viktor Orban, kojeg je predsjednik Europske komisije Jean-Claude Juncker u šali nazvao diktatorom, uvijek je pazio da ne prijeđe crvenu crtu jer njegova zemlja ovisi o fondovima EU-a za gotovo sva ulaganja u infrastrukturne projekte.

(Hina)

Viktor Orban - od disidenta do osporavanog gospodara Mađarske

Kategorija: SVIJETAžurirano: Ponedjeljak, 09 Travanj 2018 08:25

Objavljeno: Ponedjeljak, 09 Travanj 2018 08:25

